

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2008

Nr. 213

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2008

Op 21 januari jl. heeft het Ruimtelijk Planbureau (RPB) het rapport «Nationale Landschappen: Beleidsdilemma's in de praktijk» gepubliceerd. Over dit rapport is om een kabinetsreactie gevraagd (08-LNV-B-14).

In het rapport staan vier beleidsdilemma's centraal:

- Hoe kan de nationale regierol zodanig worden ingevuld dat een effectief beschermingsbeleid ontstaat met draagvlak in de regio? De nationale regierol is onvoldoende helder uitgewerkt en krijgt nauwelijks invulling. De provincies richten zich in het algemeen vooral op een procesmatige aanpak.
- Hoe kan integratie van beleid plaatsvinden, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoeringskracht? Het beleid is nog sterk getekend door sectorale beleidsaccenten van de betrokken ministeries. Hier wreekt zich de inconsistente beleidsvoering van het Rijk uit voorgaande fasen.
- Hoe kan het landschap worden behouden, zonder dat de sociaal-economische vitaliteit en leefbaarheid wordt aangetast? Het blijkt dat in de praktijk de balans in de meeste Nationale Landschappen uitslaat in het voordeel van «ontwikkeling». Dit is mede een gevolg van het door het Rijk geformuleerde concept Nationaal Landschap: dat heeft geen beschermingsstatus, maar een stimuleringsstatus.
- Hoe kunnen publieke landschapsdoelen worden gefinancierd door private investeringen? De aandacht heeft gezorgd voor een mobilisatie van stakeholders. Toch is een grotere mobilisatie van deze partijen vereist om daadwerkelijk successen te boeken.

Via een historie van het landschapsbeleid, een uiteenzetting van de werkwijze en ervaringen van omringende landen en interviews met provincie-medewerkers doet het RPB aanbevelingen over het omgaan met deze dilemma's. Het gaat hierbij om de volgende aanbevelingen:

- Het Rijk moet zorgdragen voor continuïteit en consistentie in het beleid door middel van een goede, eventueel wettelijke, verankering van het

beleid. Dit helpt bij het creëren van een noodzakelijk draagvlak bij politiek en burger.

- Het Rijk moet een heldere rijksvisie uiteenzetten met duidelijk omschreven taken en verantwoordelijkheden. Zo kan er meer evenwicht ontstaan tussen centrale en decentrale beleidsniveaus.
- Uitvoerders van het beleid voor de Nationale Landschappen zouden meer autoriteit kunnen krijgen op gebiedsniveau.
- Bij belangenconflicten zou het Rijk meer als arbiter moeten optreden.
- Differentiatie onder de Nationale Landschappen maakt alternatieve sturingsopties mogelijk. Selectief in te zetten regimes met een afgewogen mix van behoud én ontwikkeling sluiten beter aan bij de verschillende opgaven in een Nationaal Landschap.
- Een sectorale bestemming kan de Nationale Landschappen bescherming bieden. Deze maakt het mogelijk om ruimtelijke keuzes voor de lange termijn te maken en zo bepaalde delen van de Nationale Landschappen vrij te stellen van grootschalige ontwikkelingen. Een voorbeeld is het instrument «beschermd landschapsgezicht».
- Private betrokkenheid is van belang om daadwerkelijk successen te boeken. De private stakeholders kunnen worden aangetrokken door publicitaire programma's, «branding» van streekidentiteit en de versterking van subsidies voor landschapsbehoud.

De manier waarop het kabinet met onder meer deze dilemma's wil omgaan, wordt uiteengezet in de Agenda Landschap en de Visie op de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening. Beide documenten zullen na het zomerreces aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Ter voorbereiding hierop vindt overleg plaats met provincies en gemeenten, waarin het RPB-rapport ook wordt meegenomen. Hierop vooruitlopen met een inhoudelijke kabinetsreactie op het RPB-rapport is niet wenselijk. Daarom stel ik, mede namens de ministers van VROM, VenW en EZ, voor om de bevindingen van het RPB-rapport te bespreken tijdens een overleg over de aangekondigde Agenda Landschap en de Visie op de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg